

Joensuun yliopisto
Savonlinnan opettajankoulutuslaitos
Erkki Savolainen 2003

TUTKIELMAN MUOTOSEIKKOJA

1 Tutkielman yleisrakenne

Tutkielman (kandidaatintyön tai pro gradu -tutkielman) rakenne voi vaihdella jonkin verran tutkimusmenetelmän ja käsitteilytavan mukaan, mutta yleensä siinä on seuraavat osat:

Alkuosa

- Nimiösivu
- Tiivistelmä (abstrakti)
- Sisällysluettelo

Runko-osa

- Johdanto
- Teoriaosa
- Tutkimustavoite ja -ongelmat
- Menetelmä
- Tulokset
- Pohdinta (tarkastelu, diskussio)

Loppuosa

- Lähdeluettelo
- Liitteet yms.

Etunimi Sukunimi

**TYÖN NIMI SUURAAKKOSIN JA LIHAVOITUNA
TARVITTAESSA ERI RIVEILLE JAETTUNA**

Kasvatustieteen pro gradu -tutkielma
Savonlinnan opettajankoulutuslaitos
Joensuun yliopisto
Luokanopettajien koulutus
Syyskuu 1998

Tutkielman kansilehdelle kirjoitetaan tekijän ja työn nimi sekä muut tiedot mallin mukaan keskitetysti.

Tutkielma on joko pro gradu -tutkielma tai kandidaatintyö. Pääaine merkitään kunkin koulutuslinjan mukaisesti.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	3
2	PÄÄOTSIKKO.....	5
3	PÄÄOTSIKKO.....	7
	3.1 Alaotsikko.....	7
	3.2 Alaotsikko.....	9
	3.2.1 Alaotsikko.....	10
	3.2.2 Alaotsikko.....	12
4	PÄÄOTSIKKO.....	13
5	POHDINTA.....	15
	LÄHTEET.....	17
	LIITTEET.....	19

Sisällysluettelosta näkyvät kaikki tekstissä esiintyvät pää- ja alaotsikot samanmuotoisina kuin tekstissä sekä sivu, jolta kukin otsikoitu luku alkaa.

Pääotsikot kirjoitetaan suuraakkosin marginaalista alkaen, alaotsikot pienin kirjaimin ja porrastetusti niin, että alaotsikon numero on ylemmän otsikon alkukirjaimen kohdalla. (Käytä sarkaimia!)

Kolmiportaisen otsikoinnin pitäisi riittää. Pistettä ei merkitä viimeisen eikä ainoan numeron perään.

Sisällön jaottelun tulee olla symmetrinen: saman portaalan alaotsikoita on oltava ainakin kaksi.

Johdannolla voi olla sisältöön liittyvä otsikko. Myös pohdinnalla voi olla muukin otsikko.

2 Tekstin asettelu sivuille

Työ kirjoitetaan A4-paperille **rivivälillä 1,5**. **Kirjasintyyppi** on Times (New Roman), **koko 12** pistettä. Lisäksi noudatetaan seuraavia asetuksia:

- Ylä- ja alamarginaali sekä vasen ja oikea **marginaali** on 2,5 cm.
- Molemmat reunat **tasataan** ja käytetään tekstinkäsittelyohjelman **automaattitavutusta**.
- Sivut lasketaan nimiölehdestä alkaen, mutta ensimmäinen numero merkitään näkyviin vasta johdantoluvun toiselle tekstisivulle **ylös keskelle**.
- Teksti monistetaan **kaksipuolisesti**. Johdantoluku aloitetaan aukeaman oikeanpuoleiselta sivulta.
- **Kappalejako** osoitetaan **sisentämällä** kappaleen alku sarkaimella (n. 1 cm). Otsikon jälkeistä ensimmäistä kappaletta ei sisennetä. (Aiemmin tutkielmissa käytettiin vasensuora-asettelua, jolloin tekstikappaleiden väliin tuli tyhjä rivi.)
- **Otsikon** edelle jätetään kaksi tyhjää riviä ja otsikon ja tekstin väliin yksi tyhjä rivi. Pääluvut aloitetaan uudelta sivulta.
- Piste, puolipiste ja pilkun jälkeen tulee **väli**. Sulkumerkin ja sulkeissa olevan tekstin väliin ei jätetä tyhjää, ei myöskään lainausmerkin ja lainatun jakson väliin. Numeron ja prosentimerkin väliin tulee välilyönti, esim. 10 % (ei: 10%).
- **Ajatusviivana** käytetään tavallisesti yhdysmerkkiä, jonka molemmin puolin on välit, esim. *luokilla 3 - 6; 4 - 7-vuotiaat*. (Varsinainen ajatusviiva on pitempi viiva: *4–7-vuotiaat*.)
- Tehosteita käytetään tutkielmatekstissä säästeliäästi. Pääotsikot merkitään **SUURAAKKO-SILLA** tai **lihavoituina**. Tekstikohtia voidaan tähdentää *kursiivilla*.

3 Lähdeviitteet

Lähdeviitteen tarkoituksena on ilmoittaa, kenen tekstiä lainataan ja mistä teoksesta kohdan voi löytää. Viitteen ja lähdeluettelon välillä on tiukka vastaavuus. Lähdeviitteen alussa on yleensä kirjoittajan **sukunimi**, koska lähdeluettelossa teokset ovat tekijöiden sukunimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Viitteessä on myös teoksen **ilmestymisvuosi**, ja siksi vuosi on lähdeluettelossakin heti tekijän nimen perässä. Viitteet sijoitetaan tekstiin **sulkeisiin**.

Jos tekijä mainitaan jo tekstissä, sulkeisiin merkitään vain vuosiluku ja tarvittaessa sivu(t). Jos tekijöitä on kaksi tai kolme, kahden viimeisen väliin tulee &-merkki. Lyhenne *ym.* viittaa siihen, että tekijöitä on enemmän kuin kolme. Muut tekijät mainitaan lähdeluettelossa. Esimerkkejä:

Heinonen (1994, 35) väittää, että – – .

– – koulun tuloksellisuutta ovat arvioineet monet tutkijat (ks. esim. Hämäläinen, Laukkanen & Mikkola 1992), jotka – – .

Tässä teoksessa Lehtinen ym. (1989) käsittelevät – – .

Jos julkaisun kirjoittaja tai toimittaja ei ole tiedossa, viitataan lähteen otsikkoon siten, että lähdeviite ja lähdeluettelon tiedot saadaan kytketyksi toisiinsa:

Vuoden 1994 opetussuunnitelman perusteet (POPS 1994) asettaa koulun uudenlaisten haasteiden eteen.

– – on tehty erilaisia kokeiluja (esim. Suggestopedia suomalaisessa koulussa 1989), jotka osoittavat – – .

Jos viite kohdistuu vain **yhteen** lainattuun virkkeeseen, viite sijoitetaan kyseisen virkkeen sisään ja loppupiste tulee vasta sulkumerkin jälkeen. Jos viite kohdistuu **useampaan** kuin yhteen lainattuun virkkeeseen, viite tulee pisteen jälkeen, esim. kappaleen loppuun:

Viestinnän yhteydessä voidaan puhua myös verkoston sosiaalisesta rakenteesta (Rogers & Kincaid 1981).

Tyypillisin tulkitseva tutkimusmenetelmä on hermeneutiikka. Hermeneutiikka merkitsee sanoman tai tekstin tulkintaa. (Leino 1988, 75.)

4 Lähdeluettelo

Lähdeluettelon otsikkona on LÄHTEET. Tiedot kirjoitetaan kaikista niistä lähteistä, joihin tekstissä on viitattu.

- Lähteet aakkostetaan **tekijän** (sen puuttuessa teoksen tai kirjoituksen) nimen mukaan. Sen jälkeen tulee **ilmestymisvuosi**, **julkaisun nimi**, **kustantajan kotipaikka** sekä **kustantaja**.
- **Artikkelista** merkitään sekä artikkelin nimi että sen julkaisun nimi, jossa artikkeli on ilmestynyt, ja artikkelin sivujen numerot.
- **Samana tekijän** teokset pannaan aikajärjestykseen, samana vuonna ilmestyneet kuitenkin aakkosjärjestykseen, jolloin julkaisut erotetaan toisistaan pienin kirjaimin (esim. 1994a, 1994b).

LÄHTEET (esimerkkejä)

- Alexander, P., Schallert, D. & Hare, V. 1991. Coming to terms: How researchers in learning and literacy talk about knowledge. *Review of Educational Research* 61 (3), 315–343.
- Antikainen, A. & Nuutinen, P. (toim.) 1982. Näkökulmia kasvatuksen ongelmiin ja tutkimukseen. Helsinki: Gaudeamus.
- Biggs, J. 1988. Approaches to learning and essay writing. Teoksessa R. Schmeck (toim.) *Learning strategies and learning styles*. New York: Plenum Press, 185–228.
- Hemanus, P. 1990. Onko koulussa sijaa tiedolle? Teoksessa *Koulu ja tieto*. Kouluhallitus. Helsinki: Painatuskeskus, 21–31.
- Kasvatusala kohti tulevaisuutta. 1994. Kasvatustieteellisen alan tutkintojen arviointi- ja kehittämisprojektin loppuraportti. Opetusministeriön koulutus- ja tiedepolitiikan linjan julkaisusarja 16. Helsinki.
- Kettunen, K. 1997. Tietokoneavusteinen kielten opetus. <http://www.internetix.ofw.fi/opinnot/opintojaksot/8kieletkirjallisuus/kielet/kieliteknologia/index.htm>. Haettu 25.2.1998.
- Kieltenopetuksen kehittämistoimikunnan mietintö 1992. Komiteamietintö 1992:16. Helsinki: Valtion painatuskeskus.
- Kohonen, V. 1990. Koulun sisäisen kehittämistyön tehostamisesta yhteistoiminnallisena oppimisena. Teoksessa J. Välijärvi (toim.) *Lukio uudistaa opetustaan*. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisusarja B 50, 19–27.
- LOPS 1994. Lukion opetussuunnitelman perusteet 1994. Opetushallitus. Helsinki: Painatuskeskus.
- Lukion opetussuunnitelman perusteet. 1985. Kouluhallitus. Helsinki: Painatuskeskus.
- Meisalo, V. & Tella, S. 1988. Tietotekniikka opettajan maailmassa: Tietotekniikan opetuskäytön ja didaktiikan perusteita. Helsinki: Otava.
- Peruskoululaki 1983. 27.5.1983/476.
- Piaget, J. & Inhelder, B. 1977. Lapsen psykologia. Suomentaja Mirja Rutanen. Jyväskylä: Gummerus.
- Saussure, F. de 1997. *Deuxieme cours de linguistique generale (1908–1909)*. Saussure's second course of lectures on general linguistics (1908–1909). Toim. ja käänt. E. Komatsu & G. Wolf. Oxford – New York – Tokio: Pergamon.
- Takala, S. 1984. Sanasto tekstistä oppimisen osana. *Kasvatus* 15 (5), 295–301.
- Uski, S. 1992. Käsityönopettajan koulutuslinjalle hakijoiden persoonallisuudenpiirteet ja persoonallisuudenpiirteiden rakenteet. Kasvatustieteen syventävien opintojen tutkielma. Helsingin yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Käsityönopettajan koulutuslinja.
- Uusikylä, K. 1988. Lahjakkuus kiinnostaa taas. *Helsingin Sanomat* 8.3.1988, 2.